

SENAT RP

ZAPIS STENOGRAFICZNY

Wspólne posiedzenie
Komisji Spraw Zagranicznych (18.)
oraz Komisji Budżetu
i Finansów Publicznych (27.)
w dniu 8 maja 2012 r.

VIII kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Jersey o wymianie informacji w sprawach podatkowych, sporządzonej w Londynie dnia 2 grudnia 2011 r. (druk senacki nr 102, druki sejmowe nr 278 i 308).
2. Rozpatrzenie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Jersey w sprawie unikania podwójnego opodatkowania w odniesieniu do przedsiębiorstw eksploatujących statki morskie lub statki powietrzne w transporcie międzynarodowym, sporządzonej w Londynie dnia 2 grudnia 2011 r. (druk senacki nr 103, druki sejmowe nr 279 i 309).
3. Rozpatrzenie ustawy ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Jersey w sprawie unikania podwójnego opodatkowania osób fizycznych, sporządzonej w Londynie dnia 2 grudnia 2011 r. (druk senacki nr 104, druki sejmowe nr 280 i 310).
4. Rozpatrzenie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Baliwatem Guernsey o wymianie informacji w sprawach podatkowych, sporządzonej w Londynie dnia 6 grudnia 2011 r. (druk senacki nr 105, druki sejmowe nr 281 i 311).

(Początek posiedzenia o godzinie 18 minut 01)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Komisji Spraw Zagranicznych Włodzimierz Cimoszewicz)

**Przewodniczący
Włodzimierz Cimoszewicz:**

Rozpoczynamy wspólne posiedzenie Komisji budżetowej i Komisji Spraw Zagranicznych.

Nasze posiedzenie jest poświęcone rozpatrzeniu projektów czterech ustaw ratyfikacyjnych. W trzech przypadkach chodzi o ratyfikacje umów zawartych między Rzeczpospolitą Polską i Jersey. W pierwszym punkcie chodzi o umowę o wymianie informacji w sprawach podatkowych, w drugim – o umowę w sprawie unikania podwójnego opodatkowania w odniesieniu do przedsiębiorstw eksploatujących statki morskie lub statki powietrzne w transporcie międzynarodowym, w trzecim – o umowę w sprawie unikania podwójnego opodatkowania osób fizycznych. Wszystkie one zostały sporządzone w tym samym czasie, 2 grudnia ubiegłego roku i są ze sobą związane. W punkcie czwartym chodzi o ratyfikację podobnej umowy, mianowicie umowy o wymianie informacji w sprawach podatkowych, tym razem między Rzeczpospolitą Polską a Baliwatem Guernsey.

Proponujemy z panem przewodniczącym Kleiną, żebyśmy wszystkie cztery umowy, które są bardzo podobne, pod względem merytorycznym rozpatrzyli łącznie. Zatem poprosimy przedstawicieli rządu o poinformowanie nas łącznie o wszystkich tych umowach. Zapraszamy.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Na razie wstrzymam się... Bo, jak rozumiem, pan wiceminister będzie referował, więc niech wie, czego oczekujemy.

Tak że proponujemy łącznie rozpatrzenie wszystkich czterech punktów. Po uzyskaniu informacji, po odpowiedzi na ewentualne pytania oczywiście odrębnie przeprowadzimy głosowania dotyczące stanowiska w tych czterech przypadkach, żeby wszystko zostało przeprowadzone zgodnie z procedurą stanowienia prawa.

Czy mają państwo jakieś uwagi do takiej propozycji procedowania? Skoro nie, to w takim razie przystąpimy do rozpatrywania.

Czy pan wiceminister finansów reprezentuje rząd w tej sprawie?

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Maciej Grabowski: Tak.)

Bardzo proszę. Proszę o zabranie głosu i przedstawienie stanowiska rządu.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów
Maciej Grabowski:**

Dziękuję.

Panie Przewodniczący, przepraszam za to drobne spóźnienie.

Proszę państwa... Panie Przewodniczący, rozumiem, że łącznie mogę przedstawić trzy czy cztery... chyba trzy umowy i potem osobno czwartą, bo chyba taka jest logika tych dokumentów.

Proszę państwa, w grudniu ubiegłego roku, po negocjacjach, zostały podpisane trzy umowy między Rzeczpospolitą Polską a Jersey, pierwsza – o wymianie informacji w sprawach podatkowych, druga – w sprawie unikania podwójnego opodatkowania niektórych dochodów osób fizycznych oraz trzecia – w sprawie unikania podwójnego opodatkowania w odniesieniu do przedsiębiorstw eksploatujących statki morskie lub statki powietrzne. Są to umowy podobne do umów, które zawarliśmy z Wyspą Man, nad którymi jeszcze w poprzedniej kadencji Wysoki Senat dyskutował i które ostatecznie przyjął.

Naszym głównym celem, jeśli chodzi o tego typu umowy – również jeśli chodzi o te trzy umowy, o których w tej chwili mówię – jest to, żeby mieć dostęp do informacji podatkowych. To jest główna rola tych umów. Specyfiką... Jednocześnie wydaje nam się, że stosunki gospodarcze i handlowe, inwestycyjne nie są na tyle rozwinięte, żeby podpisywać pełne umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania. Dlatego naszym głównym celem tutaj jest wymiana informacji, przy czym – podobnie było z tymi umowami, o których wspomniałem – zawieramy również umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania niektórych kategorii dochodów osób fizycznych oraz w odniesieniu do armatorów i przewoźników powietrznych. Głównym celem jest de facto, powiedziałbym, prewencja. Chodzi o to, żeby, mając takie narzędzie jak dostęp do informacji podatkowych, zapewnić to, żeby polscy podatnicy opłacali podatki, żeby nie byli narażeni na pewną pokusę zmiany miejsca wyłącznie fikcyjnej rezydencji i unikania w ten sposób opodatkowania.

Jeśli chodzi o – po kolei – umowę o wymianie informacji w sprawach podatkowych, ona jest oparta na art. 26 Konwencji OECD. Chodzi o to, że oba kraje, obie jurysdykcje zgadzają się, że na żądanie tych informacji udziela się drugiej stronie. Ta wyspa jest czy była przez OECD uznana jako – i jest tak postrzegana – tak zwany raj podatkowy. Stąd dostęp do tych informacji podatkowych jest dla nas tak istotny i tutaj ta wartość była dla nas najbardziej istotna.

Jeśli chodzi o umowę o unikaniu podwójnego opodatkowania niektórych dochodów osób fizycznych, to tutaj de facto celem jest ochrona przed podwójnym opodatkowaniem dochodów z pracy najemnej oraz z emerytur i rent. Na wyspie Jersey mieszka kilkaset osób... kilkaset Polaków, na ile możemy to szacować. Dochody z pracy najemnej będą opodatkowane wyłącznie w państwie rezydencji. Jeśli chodzi o wynagrodzenia dyrektorów i osób zasiadających w radach nadzorczych spółek, mających siedzibę w drugim państwie, mogą być one opodatkowane w tym drugim państwie. Kraj rezydencji usuwa podwójne opodatkowanie za pomocą metody unikania podwójnego opodatkowania. Emerytury i renty podlegają opodatkowaniu tylko w kraju rezydencji beneficjenta takiej emerytury.

Jeśli chodzi o umowę w sprawie unikania podwójnego opodatkowania w odniesieniu do przedsiębiorstw eksploatujących statki morskie lub statki powietrzne, to tutaj jest rozgraniczenie tych praw do opodatkowania. Generalnie chodzi o to, że te prawa do opodatkowania pozostają w państwie, gdzie jest wykonywany faktyczny zarząd tego przedsiębiorstwa. Czyli, inaczej mówiąc, w przypadku, gdyby zarząd polskiego przedsiębiorstwa wyłącznie dla celów podatkowych chciał ustanowić swoją siedzibę na wyspie Jersey, a faktyczny zarząd by był sprawowany w Polsce, to i tak dochód jest opodatkowany w Polsce.

To są chyba te najważniejsze sprawy związane z tymi trzema umowami.

**Przewodniczący
Włodzimierz Cimoszewicz:**

Dziękuję bardzo.

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Maciej Grabowski: A czwarta umowa za chwilę.)

Tak. Rzeczywiście oddzielimy je, bo formalnie chodzi o odmiennych partnerów.

Czy MSZ chce się przyłączyć do tej informacji?

Proszę bardzo.

**Zastępca Dyrektora
Departamentu Prawno-Traktatowego
w Ministerstwie Spraw Zagranicznych
Andrzej Misztal:**

Jedno uzupełnienie.

Szanowni Panowie Przewodniczący! Wysokie Komisje!

Oczywiście w przypadku tych trzech umów, jak również w przypadku czwartej umowy ze szczególnym podmiotem, obszar, z którym zawierane są te umowy, nie jest podmiotem prawa międzynarodowego. Jest to terytorium zależne korony brytyjskiej, które po prostu posiada jedynie upoważnienie do zawierania umów międzynarodowych, które dotyczą kompetencji przyznanych tymże obszarom przez Zjednoczone Królestwo, a które ewidentnie nie mogą obejmować spraw zagranicznych i obrony.

Drugie wyjaśnienie. Jeżeli chodzi o tryb związania, to oczywiście jest to podyktowane tym, że przedmiot tych umów dotyczy materii uregulowanych w ustawie. Stąd art. 89 ust. 1 w związku z pkt 5 konstytucji. Dziękuję.

**Przewodniczący
Włodzimierz Cimoszewicz:**

Dziękuję uprzejmie.

Czy są pytania do przedstawicieli rządu?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Proszę? Czy Biuro Legislacyjne ma uwagi?

**Starszy Legislator
w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:**

Wysokie Komisje, Biuro Legislacyjne nie zgłasza uwag.

**Przewodniczący
Włodzimierz Cimoszewicz:**

Senator Borowski, proszę.

Senator Marek Borowski:

Tutaj rzeczywiście jest kilka ustaw rozdzielonych. Jeśli chodzi o umowę dotyczącą wymiany informacji, to ona jest oczywista. Zresztą, jak rozumiem, jeśli chodzi o Guernsey, jest to samo, jest to analogiczna umowa o wymianie informacji... Chociaż na tyle, na ile się z nią zapoznałem, to nie wiem, czy jest ona identyczna, ale w każdym razie jest podobna do tej, którą ostatnio omawialiśmy w przypadku Republiki Czeskiej. Prawda? I to oczywiście jest bezdyskusyjne. Dwie pozostałe umowy dotyczą właściwie unikania podwójnego opodatkowania. Jedna wydziela te statki powietrzne i statki morskie, a druga praktycznie mówi o osobach fizycznych.

Mnie tu zainteresowała pewna sprawa. Mianowicie jeżeli chodzi o osoby fizyczne, to różnica w opodatkowaniu osób prawnych i osób fizycznych na tych dwóch terytoriach jest istotna. Różnica ta polega na tym, że osoby prawne faktycznie są zwalniane tam z podatku z pewnymi wyjątkami, ale generalnie na przykład w przypadku prowadzenia takiej działalności usługowej są zwalniane, stawka jest zero, od dywidend jest zero.

(Głos z sali: Na Jersey.)

Na Jersey, ale na Guernsey ta stawka aż tak strasznie się nie różni, bo od dochodu z usług ta stawka wynosi zero. No oczywiście od innych instytucji finansowych ta stawka potrafi być w wysokości 10% czy nawet 20%, ale od usług, głównie od usług, czy od innej działalności gospodarczej stawka wynosi zero. Tak samo nie występują podatki od majątku, od kapitału, od nieruchomości, a podatek od dywidend też wynosi zero. Zatem, na dobrą sprawę, istota rajy podatkowego na tych dwóch terytoriach dotyczy faktycznie osób prawnych, osoby fizyczne płacą tam chyba 20%. To jest podatek zbliżony do podatku w Polsce.

Mnie interesuje taka kwestia. Mianowicie czy w ramach, że tak powiem, pewnej walki z tymi rajami podatkowymi... A tutaj na dodatek mamy do czynienia z rajami, które są w Europie – prawda? – nie są to Wyspy Bahama ani Kajmany, tylko są to terytoria zależne korony brytyjskiej.

Jak wygląda sprawa, jeśli chodzi o firmy, o spółki, o osoby prawne, które ulokują się – pan minister wspomniał, że chcemy unikać fikcyjnego przenoszenia itd. – faktycznie fikcyjnie na terytorium tych wysp i nie będą chciały płacić podatku? Czy my w jakikolwiek sposób ten podatek pobierzemy, czy też nie? Czy zamierzamy jakoś podejść do tej sprawy?

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów
Maciej Grabowski:**

Już wyjaśniam. No właśnie po to jest ta umowa o, że tak powiem, wymianie informacji, żeby mieć taką informację. Może pan dyrektor jeszcze tutaj uzupełni, powie o szczegółach.

**Zastępca Dyrektora
Departamentu Polityki Podatkowej
w Ministerstwie Finansów
Mariusz Każuch:**

Dziękuję, Panie Ministrze.

Panowie Przewodniczący! Szanowne Komisje!

Właśnie z powodów, o których wspomniał pan senator Borowski, nie zawarliśmy pełnej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania z tą jurysdykcją. Po prostu nie chcieliśmy tutaj zachęcać naszych przedsiębiorców do uchylania się od opodatkowania. Te umowy dotyczą wyłącznie dochodów osób fizycznych, gdzie to ryzyko uchylania się od opodatkowania jest w zasadzie znikome.

Jeżeli chodzi o samo przeniesienie się siedziby spółki na terytorium Jersey w sytuacji bezumownej, to należałoby zadać sobie pytanie o sens ekonomiczny takiej transakcji, ponieważ – tutaj padło to kilka razy – nie mamy umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania. Jeżeli jakaś firma rzeczywiście chciałaby się przenieść na Jersey i tam podjąć rzeczywistą działalność, to mamy tutaj swobodę działalności gospodarczej i każdy może to zrobić. W przypadku, kiedy nie mamy umowy podatkowej, która gwarantuje w relacjach między Polską a Jersey obniżone stawki opodatkowania, to, jeżeli ktoś zarejestrowałby się wyłącznie na Jersey, ale nadal prowadziłby interes w Polsce, normalnie by zapłacił podatek w Polsce w pełnej wysokości i w dodatku nie uzyskałby żadnych ulg podatkowych, jeżeli chodzi o podatek pobierany u źródła w wysokości 20%. Tak że tutaj wydaje mi się, że sens ekonomiczny takiej transakcji byłby znikomy. Zauważamy takie zjawiska jak właśnie przenoszenie siedzib w ramach Unii Europejskiej do takich krajów jak na przykład Cypr czy Luksemburg, w przypadku których mamy rzeczywiście umowę podatkową gwarantującą obniżkę podatku u źródła. W sytuacji bezumownej nie ma to większego ekonomicznego sensu. Dziękuję bardzo.

**Przewodniczący
Włodzimierz Cimoszewicz:**

Proszę bardzo.

Senator Marek Borowski:

Dziękuję. To wyjaśnia moje wątpliwości. Tak naprawdę można powiedzieć, że stosujemy tutaj zasadę odliczenia proporcjonalnego, bo tam nie płaci, ale u nas faktycznie musi zapłacić.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

**Zastępca Dyrektora
Departamentu Polityki Podatkowej
w Ministerstwie Finansów
Mariusz Każuch:**

Jeżeli dojdzie do przeniesienia rezydencji, to tak naprawdę Jersey powinno uniknąć podwójnego opodatkowania zgodnie z zasadą odliczenia. Istotnie w takiej sytuacji bezumownej stosujemy odliczenie proporcjonalne, które jest w naszej ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych implementowane.

Senator Marek Borowski:

Jasne. Wobec tego pytanie jest takie: dlaczego, jeśli chodzi o transport powietrzny i morski, przyjęliście jednak inną zasadę? Dlaczego przyjęliście zasadę, że będzie to opodatkowane tam, gdzie jest zarząd? Przecież trudno założyć, że te zarządy ulokują się akurat w Polsce, raczej podejrzewam, że się ulokują tam.

**Zastępca Dyrektora
Departamentu Polityki Podatkowej
w Ministerstwie Finansów
Mariusz Każuch:**

Już odpowiadam. Generalnie we wszystkich umowach o unikaniu podwójnego opodatkowania mamy do czynienia z takim wydzieleniem działalności, jeżeli chodzi o transport międzynarodowy. Ma to związek z tym, że zgodnie z ogólnymi zasadami spółka generalnie jest opodatkowana w kraju rezydencji, chyba że prowadzi działalność poprzez tak zwaną stałą placówkę, stały zakład w kraju goszczącym. W przypadku przedsiębiorstw międzynarodowych mamy do czynienia z trochę inną, trudną sytuacją, jeżeli chodzi o ustalenie stałego miejsca wykonywania działalności w kraju goszczącym. Jest ona trudna, ponieważ te firmy prowadzą działalność na całym świecie i tak naprawdę w ciągu roku podatkowego taka firma mogłaby prowadzić działalność na terytorium dziesięciu albo dwudziestu krajów. Wyliczenie tych dni na terytorium każdego kraju byłoby bardzo trudne. Dlatego też przyjęto metodę uproszczoną, która mówi właśnie o tym, że co do zasady na osiemdziesiąt umów... Myślę, że można zaryzykować stwierdzenie, iż w osiemdziesięciu procentach przypadków stosujemy właśnie takie rozwiązanie jak w umowie z wyspą Jersey, że działalność jest opodatkowana wyłącznie w kraju, gdzie znajduje się miejsce efektywnego zarządu.

W porównaniu z sytuacją, która jest dzisiaj, czyli w sytuacji bezumownej... Jeżeli spółka rzeczywiście rejestruje się na Jersey, o czym wspomniał pan minister, a nie obowiązuje umowa o wymianie informacji, to tak naprawdę

nie jesteśmy w stanie tego w żaden sposób zweryfikować, ani nie jesteśmy w stanie opodatkować takiej spółki, ani nawet otrzymać informacji, że taka spółka próbuje unikać opodatkowania. Jeżeli taka spółka – o tym powiedział również pan minister – rzeczywiście ma tutaj zarząd, wykonuje codzienne czynności w Polsce, a na Jersey tylko się zarejestrowała, to mimo to umowa przyznaje nam prawo do opodatkowania tej działalności w Polsce. Tak że ta umowa jest dla nas korzystna, jeżeli chodzi o tego rodzaju przedsięwzięcia. Dziękuję.

**Przewodniczący
Włodzimierz Cimoszewicz:**

Proszę bardzo.

Senator Marek Borowski:

Przepraszam, że jestem troszeczkę czepliwy, ale z tekstu, który otrzymaliśmy, wynika, że w przypadku wykonywania właśnie transportu międzynarodowego na statkach morskich i statkach powietrznych te czynności podlegają opodatkowaniu tylko na terytorium tej umawiającej się strony, na którym znajduje się miejsce faktycznego zarządu przedsiębiorstwa. Tak że my tutaj nie możemy już nic pobrać. Jeżeli ten zarząd będzie na Jersey, no to my już nic nie pobierzemy. Ja nie mówię, ja się nie upieram, żebyśmy koniecznie ich ścigali, bo ja to rozumiem, tylko pan przed chwilą powiedział, że to my jednak coś tutaj weźmiemy. No nie weźmiemy. Dotychczas Polska opodatkowywała tego rodzaju dochody w pełnej wysokości, ale rozumiem, że po wprowadzeniu tej umowy, jeśli zarząd będzie na Jersey, to nie będziemy ich opodatkowywać. Tak?

**Przewodniczący
Włodzimierz Cimoszewicz:**

Pan minister, proszę bardzo.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów
Maciej Grabowski:**

Jeżeli teraz ten zarząd jest na wyspie Jersey, no i tam tymi statkami sobie kieruje, to my też tego, w cudzysłowie, nie widzimy. My nawet nie mamy dostępu do takiej informacji, gdyby ta działalność była fizycznie wykonywana w Polsce, a tam była tylko zarejestrowana... Bo można powiedzieć, że operowanie przedsiębiorstwem armatorskim czy przedsiębiorstwem lotniczym może się odbywać jakby niezależnie od takiego fizycznego miejsca prowadzenia działalności, ale koszty prowadzenia takiej działalności prawdopodobnie są wyższe, realne koszty zarządu na Jersey. Stąd można się spodziewać raczej takiej sytuacji, że ktoś może czy mógł planować organizować tą działalność w ten sposób, żeby w Polsce mieć realny zarząd, a tam tylko się zarejestrować i niejako korzystać z tego, że w tej chwili nawet nie mamy dostępu do tych informacji, niż sytuacji odwrotnej, że ktoś organizuje realny zarząd w Polsce, jeśli chodzi o przedsiębiorstwo... Odwrotnie. ...

Że przedsiębiorstwo ma zarząd na Jersey i przenosi swoją rezydencję. To już na pewno nie miałyby sensu. Zaraz, bo ja trochę zgubiłem wątek...

(Senator Kazimierz Kleina: Czy ci podatnicy będą płacili, czy nie będą płacili w Polsce?)

Inaczej mówiąc, jeżeli polski armator by chciał w tej chwili zarejestrować, tak jakby fikcyjnie przenieść swój zarząd przedsiębiorstwa na Jersey, a realnie wykonywać zarząd w Polsce, no to zostanie opodatkowany w Polsce, jeżeli oczywiście dostaniemy informację o tym, że tej działalności realnie nie wykonuje na Jersey, mimo że zarejestrował tam swoją działalność armatorską.

Senator Kazimierz Kleina:

Ale czy to znaczy, że ten zarząd fizycznie tam przebywa? Czy to znaczy, że tam jest biurowiec, tam są pracownicy zarządu, że zarząd w całości tam przebywa?

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów
Maciej Grabowski:**

Tak, tam jest realnie wykonywany zarząd tego przedsiębiorstwa. I tam, w tym miejscu, albo w Polsce... Czyli jeżeli tam jest wykonywany ten zarząd, no to my mamy prawo go opodatkować, a jeżeli wyłącznie, że tak powiem, sztyld jest przeniesiony na wyspę Jersey, no to to nie wystarczy, żeby go opodatkować. Tak?

(Senator Marek Borowski: Rozumiem, że sformułowanie „faktycznego zarządu” jest tutaj istotne.)

**Przewodniczący
Włodzimierz Cimoszewicz:**

Dziękuję bardzo.

Czy są jeszcze jakieś pytania? Nie ma.

W takim razie proponuję, żebyśmy przeszli do punktu czwartego, później będziemy już głosowali.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów
Maciej Grabowski:**

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Podobnie jak poprzednia umowa z wyspą Jersey, tak umowa między Rzeczpospolitą Polską a Baliwatem Guernsey o wymianie informacji w sprawach podatkowych została podpisana w grudniu w Londynie w 2011 r. Wyprzedzając bieg wydarzeń, powiem, że intencją... czy też te umowy zostały podpisane już, o ile pamiętam...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Kończymy negocjacje, jeśli chodzi o dwie podobne umowy, o których dzisiaj rozmawialiśmy, jeśli chodzi o wyspę Jersey, czyli umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania właśnie dochodów osób fizycznych i w odniesieniu do przedsiębiorstw eksploatujących statki morskie i statki powietrzne. Dzisiaj rozmawiamy wyłącznie o tej umowie o wymianie informacji podatkowych. Wyspa Guernsey też jest na liście krajów, która jest zawarta w rozporządzeniu

ministra finansów z 2005 r., na liście krajów i terytoriów stosujących szkodliwą konkurencję podatkową. Ratyfikacja tej umowy pozwoli na skreślenie wyspy, również tej wyspy, z naszej listy tych krajów.

Sama umowa jest bardzo prosta, bo polega na tym, że oba kraje czy obie jurysdykcje, Guernsey i Rzeczpospolita Polska, umawiają się, że będą się wymieniały informacjami podatkowymi na żądanie. W umowie tej są zawarte warunki, które musi spełnić taka forma wymiany tych informacji. Tutaj nam również chodzi zarówno o tę funkcję prewencyjną, jak i realną, żeby mieć dostęp również do informacji związanych na przykład z dochodami z lokat, czyli żeby mieć wgląd w tajemnicę bankową, czyli na przykład w informacje dotyczące dochodów z kapitałów.

No cóż, ja może tutaj dopowiem więcej, jeżeli będzie taka potrzeba. W każdym razie logika tej umowy jest podobna jak w przypadku innych tego typu umów. Naszą wolą jest de facto... Rzecz jasna, to my jesteśmy tą stroną, która ma interes, a nie ta wyspa. Ta wyspa de facto w związku z, ja bym powiedział, ogólnym naciskiem politycznym, który od kilku lat niejako wymusza podpisywanie takich umów, jest w pewnym sensie zobligowana do podpisywania tych umów, więc my w tym momencie z tej okoliczności korzystamy. Przypuszczam, że pięć lat temu takiej umowy ta wyspa z nami nie chciałaby podpisać. Dziękuję.

Przewodniczący Włodzimirz Cimoszewicz:

Dziękuję.

Czy są pytania? Nie ma.

Czy ktoś chce coś dodać?

Proszę bardzo, pan przewodniczący.

Senator Kazimierz Kleina:

Pytań, jeśli chodzi o tę umowę, nie mam, ale chciałbym... Bo rozumiem, że już kończymy, więc skoro nie ma pytań w tej sprawie, to chciałbym zapytać tak bardziej generalnie. Ile jest takich państw lub terytoriów, które są określane jako raje podatkowe lub gdzie są te szczególne przywileje i z iloma Polska już podpisała takie porozumienia?

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Maciej Grabowski:

Ja o szczegółowe informacje może jeszcze poproszę pana dyrektora. Powiem tak: Polska jest członkiem takiego globalnego forum do spraw podatkowych... globalnego forum do spraw przejrzystości i wymiany informacji do celów podatkowych. To nie jest organizacja międzynarodowa, to jest takie jakby forum, które powstało przy OECD. To forum de facto ma na celu między innymi to, żeby nie tylko badać czy też wywierać presję polityczną na tego typu terytoria, żeby właśnie wymieniały się one co najmniej tymi informacjami podatkowymi, ale również ma na celu realnie sprawdzać, czy te mechanizmy działają. Czyli wysłać się takie misje do tych krajów i one sprawdzają czy ta wymiana

informacji rzeczywiście się dokonuje, no bo litera prawa to jest jedno, a drugie to są realne działania i trzeba sprawdzać, czy one są po prostu wykonywane. Polska zresztą też podlega, jak to się fachowo mówi, takiemu *peer review*. W tym roku mieliśmy taką misję do wykonania w ramach tego global forum, ale mówię to tak trochę na marginesie.

Myślę, że dla nas najważniejsze umowy to są umowy, które ostatnio wynegocjowaliśmy – przypuszczam, że wkrótce przyjdziemy z nimi do parlamentu – czyli umowy z Cyprem i Luksemburgiem. To są dla nas, mogę powiedzieć, kluczowe umowy i pewnie bardzo będziemy chcieli, żeby w tym roku je ratyfikować i żeby od 1 stycznia one po prostu już zaczęły realnie funkcjonować.

Ile jest takich krajów? No, to też zależy od definicji. Są listy, które publikuje OECD. Jest nasze rozporządzenie, w którym również takie listy są publikowane, ale to jest kilkadziesiąt terytoriów. Może pan dyrektor tu jeszcze coś dopowie.

Zastępca Dyrektora Departamentu Polityki Podatkowej w Ministerstwie Finansów Mariusz Każuch:

Dziękuję bardzo.

Tak naprawdę nigdy nie powstała żadna taka oficjalna światowa lista, jeżeli chodzi o raje podatkowe. OECD kiedyś próbowało sformułować taką listę, ale po kilku latach zarzuciło takie usiłowania. Generalnie można wyróżnić dwa czynniki, jeżeli mówimy o raju podatkowym – po pierwsze, to są niskie albo zerowe obciążenia podatkowe, a po drugie, brak współpracy, jeżeli chodzi o wymianę informacji podatkowych. Obecnie właśnie w związku z działaniami OECD i krajów G20, o których wspominał pan minister, zdecydowana większość tych tak zwanych rajów podatkowych przyjęła jednak zobowiązanie, że będą stosować się do standardów międzynarodowych w zakresie wymiany informacji podatkowych. Stąd w tym momencie tak naprawdę nie możemy już mówić o nich jako o rajach podatkowych, ponieważ to, czy kraj nałoży jakieś podatki, czy ich nie nałoży, jest tylko i wyłącznie jego wewnętrznym interesem.

Istotnie tych krajów jest jeszcze kilkadziesiąt. Większość z tych jurysdykcji jest w tej chwili członkiem global forum. Podpisaliśmy dotychczas umowy z Wyspą Man, właśnie podpisaliśmy z Jersey i Guernsey, miesiąc temu podpisaliśmy również z San Marino. W najbliższym czasie podpiszemy umowy z Andorą, z Gibraltarem oraz ze Wspólnotą Dominiki. Tych umów w tej chwili mamy podpisanych dwadzieścia kilka. Z Singapurem mamy umowę o wymianie informacji, ale należy wspomnieć, że wymianę informacji prowadzimy również na podstawie pełnych umów o unikaniu podwójnego opodatkowania, których mamy podpisanych osiemdziesiąt. Taką jedną z najważniejszych umów była umowa ze Szwajcarią, która niedawno została ratyfikowana. Szwajcaria była takim bardzo znaczącym symbolem, jeżeli chodzi o ukrywanie dochodów. Tak że tych mechanizmów do wymiany informacji jest coraz więcej i wydaje mi się, że w najbliższym czasie to pole manewru, jeżeli chodzi o ukrywanie dochodów, będzie zdecydowanie się zmniejszać. Dziękuję.

**Przewodniczący
Włodzimierz Cimoszewicz:**

Dziękujemy.

Czy są jeszcze jakieś uwagi, pytania, wypowiedzi?

Nie ma.

Zatem możemy przystąpić do formalnych rozstrzygnięć.

Czy wspólnie będziemy zarządzali głosowaniami?

Senator Kazimierz Kleina:

Nad każdą ustawą musimy głosować oddzielnie...

**Przewodniczący
Włodzimierz Cimoszewicz:**

Tak, każda ustawa oddzielnie, ale czy komisje...

Senator Kazimierz Kleina:

Nie. Komisje będą głosowały łącznie.

Ja składam wniosek o przyjęcie ustawy pierwszej, drugiej, trzeciej i czwartej bez poprawek. Proszę?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Proszę? Cztery głosowania, ale składam wniosek, żeby był przedmiot głosowania...

**Przewodniczący
Włodzimierz Cimoszewicz:**

Dziękuję.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów senatorów, członków obu komisji, jest za wyrażeniem zgody na przyjęcie ustawy o ratyfikacji umowy między RP a Jersey o wymianie informacji w sprawach podatkowych, sporządzonej 2 grudnia ubiegłego roku? Proszę o podniesienie ręki. (15)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (1)

Dziękuję bardzo.

Przy 1 głosie wstrzymującym stanowisko jest pozytywne.

Drugie głosowanie dotyczy ratyfikacji umowy między RP a Jersey w sprawie unikania podwójnego opodatkowania w odniesieniu do przedsiębiorstw eksploatujących statki

morskie lub statki powietrzne w transporcie międzynarodowym, sporządzonej także 2 grudnia ubiegłego roku.

Kto z pań i panów senatorów jest za? (15)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (1)

1 głos wstrzymujący. Dziękuję.

Punkt trzeci dotyczy ratyfikacji umowy między RP a Jersey w sprawie unikania podwójnego opodatkowania osób fizycznych.

Kto z pań i panów senatorów jest za? (15)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (1)

1 głos wstrzymujący. Dziękuję. Przyjęliśmy.

I punkt czwarty dotyczy ratyfikacji umowy między RP a Baliwatem Guernsey o wymianie informacji w sprawach podatkowych, sporządzonej 6 grudnia ubiegłego roku.

Kto z pań i panów senatorów jest za? (15)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (1)

1 głos wstrzymujący. Także w tym przypadku przyjęliśmy.

Chcielibyśmy z panem senatorem Kleiną zaproponować, żeby sprawozdawcą obu komisji we wszystkich tych sprawach był pan senator Marek Borowski.

Czy byłaby na to zgoda?

Dziękuję bardzo. W takim razie wyraziliśmy zgodę.

Senator Kazimierz Kleina:

Ja mam jeszcze taki wniosek: proponujemy marszałkowi Senatu, żeby punkty pierwszy, drugi, trzeci mogły być rozpatrywane łącznie, a czwarty oddzielnie, bo pierwsze trzy punkty dotyczą tej samej wyspy i tematów, które tutaj zostały omówione. To, czy zostanie to zaakceptowane przez marszałka, to już jest inna kwestia, ale taką propozycję możemy złożyć.

Czy jest zgoda ze strony...

**Przewodniczący
Włodzimierz Cimoszewicz:**

Tak zrobimy. Jest zgoda.

Dziękujemy.

Zamykamy posiedzenie.

(Koniec posiedzenia o godzinie 18 minut 34)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii